

ANNO DOMINI MLXI.

HUMBERTUS

S. R. E. CARDINALIS, EPISCOPUS SILVÆ CANDIDÆ.

NOTITIA HISTORICA.

(Apud J.-G. Eoas, *Purpura docta, seu Res gestæ, legationes, etc., S. R. E. cardinalium, desumpta ex Cicconio, Andrea Victorello, Augustino Oldoino, etc.; tom. I, pag. 45.*)

Humbertus, nullo cognominis vocabulo ab auctoribus insignitus, ortum traxit e Burgundia, ordinis S. Benedicti, professus in divi Mansueti primi Leucorum antistitis cœnobio in Tulli suburbis sito, vir Græcæ et Latine doctissimus. Hunc S. Leo papa nonus, ejusdem civitatis Leucorum episcopus, Romam profecturus, comitem sibi itineris delegit anno salutis 1049. Paucis post mensibus in Siciliam Jivini verbi populis illis annuntiandi causa missus, cum strenue officio suo fungeretur ejusdem regionis archiepiscopus, mox S. R. E. cardinalis, et episcopus Sylvæ Candidæ ab eodem Leone est institutus.

Humberti cardinalis virtutes insigni elogio complexus est Lanfrancus, illius ævi doctus et pius auctor archiepiscopus Cantuariensis, in libro adversus Berengarium hæresiarcham de Eucharia edito, in quo asserit : « Fuisse Humbertum virum religiosum, fide Christiana et sæcèssimis operibus decoratum, scientia divinarum et sæcularium litterarum apprime excultum, ut omnes attestantur qui vel propria experientia eum noverunt, vel ab aliis qui eum experti sunt, ejus cognitionem acceperunt. Hunc non e Burgundia, ut quidam male scripserunt, sed e Lotharingia S. Leo Romam perduxit, et ad prædicandum Siculis verbum Dei archiepiscopum ordinavit; postea vero S. R. E. præsulem cardinalem constituit : quo in loco positus taliter vixit, taliter docuit, ut de fide vel doctrina ejus nulla ne minima quidem sinistra suspitionis fama exorta sit. Hujus rei testis est tota fere Latinitas, quæ pro excellentia apostolicæ sedis, cujus consiliis et conciliis semper aderat, et præerat, eum ignorare non potuit. »

Idem Lanfrancus eodem in libro alloquens Berengarium : « Venerabilis, inquit, Humbertus, quem quasi exprobrando Burgundum nominas (quasi non posset Deus in Burgundia servos habere fideles) nihil aliud fecit nisi quod Scripturam ipsam, præcipiente synodo, manu in manum porrexit. » Exstant passim plura ejus apud alios encomia.

Anno Domini 1053, cum percepisset Leo pontifex monasticam cœnobia Sublacensis disciplinam Othonis abbatis incuria et oscitantia fœde collapsam, malo occursurus, in consortio Humberti eo pro-

A fectus est; abrogatoque Othone dissolutæ observantiæ reo, Humbertum regimini præfecit, qui vigilantia sua, vitæque probatissimæ exemplo extinctam pene humique jacentem disciplinam rursus ad pristinum decorem revocavit atque erexit. Pro qua tuenda multos periculis a discessu Leonis exantlavit labores.

Trani in Apulia negotiorum causa dies aliquot transigenti Humberto, exemplar datum est epistolæ Græco idiomate a Michaele Cerulario, patriarcha Constantinopolitano, et Leone Acridano Bulgarorum archiepiscopo scriptæ ad Joannem Tranensem episcopum, quam latinitate donatam Leonis summo pontifici ad censuram submitit. Epistolæ B plenus hic arrogantis titulus præfixus erat : « Michael universalis patriarcha novæ Romæ. » Cujus tenor tria potissimum capita, vel potius convitia continebat; primo : Ecclesia Latinam Judæos superstitioso exemplo imitari in benedictionibus panis, azymi; secundo : Morem eam sequi barbarorum suffocata manducantium; tertio : alleluia ipsam decantare paschali solummodo tempore. Quibus omnibus lectis calumniis plenissime satisfacit Leo pontifex, proluxa epistola ad eundem Michaellem et Leonem directa, quæ inter ipsius Leonis IX, epistolæ prima ordine recensetur.

Anno 1054, jussu Leonis pontificis, legatione functus est Humbertus Constantinopolitana una cum Frederico Lothareno cardinale, et Petro archiepiscopo Amalphantano ad Constantinum Monachum IX, imp. Augustæ Zoes maritum, et Michaellem Cerularium patriarcham, in causa conciliandæ Ecclesiæ Græcæ cum Latina et implorandi auxilii adversus Nortmannorum tyrannidem. Hos sedis apostolicæ legatos imperator convenienti obsequio et honore excepit, quemlibet eorum in signum amicitiae, ad gentis morem, osculatus. Quæ autem ea in legatione peracta fuerint, Humbertus legatorum primarius scripto exaravit ad Leonem pontificem : notans inter cætera Nicetam monachum, qui peccatoratus est nuncupatus, in ipsius imperatoris, legatorum et procerum præsentia, multa verborum acrimonia commendasse libellum quemdam Attico livore et supercilio in Ecclesiam Latinam compo-

